

Sygn. akt V GC 1732/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Kielcach V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Paweł Rozpara
Protokolant:	sekr. sądowy Sylwia Niska

po rozpoznaniu w dniu 11 lipca 2017 r. w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa M. J.

przeciwko (...) Spółce akcyjnej w W.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego (...) Spółki akcyjnej w W. na rzecz powoda M. J. kwotę 2361,33 zł (dwa tysiące trzysta sześćdziesiąt jeden złotych trzydzieści trzy grosze) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 20 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty,
- oddala powództwo w pozostałym zakresie,
- zasądza od pozwanego (...) Spółki akcyjnej w W. na rzecz powoda M. J. kwotę 1233,84 zł (jeden tysiąc dwieście trzydzieści trzy złote osiemdziesiąt cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Paweł Rozpara

Sygn. akt V GC 1732/16

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 20 czerwca 2016 r. powód M. J. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 2988,82 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 20 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że wskutek kolizji drogowej z dnia 22 października 2015 r. doszło do uszkodzenia pojazdu marki V. (...) o nr rej. (...) 9JL2 będącego własnością J. i E. Ś.. Szkoda została niezwłocznie zgłoszona pozwanemu jako ubezpieczycielowi osoby, z winy której zdarzenie miało miejsce. Poszkodowani upoważnili powoda do reprezentowania ich przed towarzystwem ubezpieczeniowym. Powód podał, iż w związku z zaistniałym zdarzeniem komunikacyjnym powstała konieczność holowania uszkodzonego auta poszkodowanych z miejsca zdarzenia oraz z skorzystania z usług mu towarzyszących tzn. dojazdu pojazdu holującego na miejsce zdarzenia, załadunek i rozładunek oraz powrót pojazdu holującego do siedziby usługodawcy, za co została wystawiona faktura Vat na łączną kwotę 328,90 zł, a poszkodowani w dniu 22 października 2015 r. scedowali swoją wierzytelność na rzecz powoda z tego tytułu. Powód

podał, iż pozwany przyznał odszkodowanie tytułem zwrotu kosztów holowania w wysokości 153,75 zł, zatem brakująca kwota 175,15 zł została uwzględniona przy określaniu wartości przedmiotu sporu.

Powód ponadto podał, iż w toku postępowania likwidacyjnego z dnia 4 listopada 2015 r. pozwany sporządził kosztorys naprawy zniszczonego pojazdu i na jego podstawie przyznał odszkodowanie w kwocie 2582,94 zł brutto, zaś poszkodowani którzy uznali, iż kwota ta jest znacząco zaniżona przekazani otrzymane dokumenty powodowi, który w dniu 16 listopada 2015 r. sporządził szczegółową kalkulację kosztów naprawy, której wysokość wynosiła 6334,63 zł. Kalkulacja została przesłana pozwanemu do zaakceptowania, a jak podał powód, z powodu tego, iż zwłoka w podjęciu czynności naprawczych mogłaby przyczynić się do znacznego zwiększenia rozmiaru szkody, podjęto decyzję o niezwłocznym podjęciu czynności naprawczych.

Powód podniósł, iż w związku z tym, że poszkodowani utracili możliwość korzystania z uszkodzonego pojazdu, w dniu 22 października 2015 r. zawarli z powodem umowę najmu pojazdu samochodu F. (...) o nr rej. (...), który służył im jako samochód zastępczy. Najem trwał od 22 października 2015 r. do dnia likwidacji szkody powstałej w uszkodzony pojeździe tzn. 40 dni, przy stawce 110,00 zł brutto za każdą rozpoczętą dobę. Po zwrocie pojazdu w dniu 1 grudnia 2015 r. powód wystawił fakturę Vat, w której koszty za najem zostały określone na kwotę 4400,00 zł brutto. Przedmiotowa faktura obejmowała również koszt powypadkowej naprawy pojazdu poszkodowanych, który na podstawie kosztorysu został określony na kwotę 6334,63 zł. Powód podał, iż poszkodowani w dniu zwrotu auta zastępczego scedowali wierzytelność jaka im przysługiwała w stosunku do pozwanego z tytułu naprawy pojazdu oraz najmu pojazdu zastępczego na rzecz powoda M. J.. Powód wskazał, iż pozwany w dniu 9 grudnia 2015 r. poinformował powoda o dokonaniu weryfikacji kosztów naprawy pojazdu do wysokości 5522,46 zł i dnia 10 grudnia 2015 r. przekazał powodowi kwotę 2939,52 zł tytułem dopłaty do otrzymanego dotychczas odszkodowania. W tym samym dniu, jak podał powód, pozwany wydał decyzję odnośnie przyznania odszkodowania za najem pojazdu zastępczego wypłacając kwotę 2398,50 zł.

Powód wskazał, iż w pozostałym zakresie tj. co do kwoty 812,17 zł z tytułu powypadkowej naprawy pojazdu oraz kwoty 2001,50 zł z tytułu najmu pojazdu zastępczego, pozwany nie uczynił zadość roszczeniu powoda, a brakujące kwoty powód uwzględnił przy określeniu wartości przedmiotu sporu i dochodzi ich w niniejszym postępowaniu.

Powód podniósł, iż pozwany jest zobowiązany do uiszczenia należności z tytułu usługi holowania i usług mu towarzyszących, naprawy powypadkowej pojazdu oraz wynajmu pojazdu zastępczego w okresie likwidacji szkody, albowiem koszty te niewątpliwie mają związek z powstałą w wyniku zdarzenia komunikacyjnego szkodą.

(pozew k. 2-62)

W odpowiedzi na pozew pozwany nie uznając roszczenia powoda, wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenia kosztów procesu. W uzasadnieniu potwierdził, iż posiadacz pojazdu M. nr rej (...) posiadał w dacie wypadku komunikacyjnego z dnia 22 października 2015 r. ochronę ubezpieczeniową wynikającą z zawartej z (...) S.A. na okres od 15 września 2015 r. do 14 września 2016 r. umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Podał, iż w wyniku oględzin pojazdu poszkodowanych ustalono zakres szkody sporządzając dokumentację zdjęciową oraz kosztorys naprawy. Ustalono, iż szkoda nie jest całkowita, a wartość pojazdu przed szkodą wyniosła 9100 zł, zaś odszkodowanie za naprawę szkody w pojeździe ustalono na kwotę 2582,84 zł, równocześnie informując powoda, iż w razie przedstawienia faktur za naprawę i zakup części zamiennych i materiałów niezbędnych do naprawy jego wysokość może ulec zmianie w wyniku weryfikacji oraz że górną granicą w jakiej mogą się mieścić koszty naprawy jest wartość rynkowa pojazdu przed szkodą. Pozwany wskazał, iż w dniu 18 listopada 2015 r. wypłacone zostały na konto powoda kwoty 3016,69 zł, w tym 2582,94 zł za naprawę, a 280 zł za inne koszty oraz 153,75 zł tytułem zwrotu kosztów holowania, następnie w dniu 10 grudnia 2015 r. wypłacono powodowi dalsze 2398,50 zł, a po przedłożeniu kosztorysu naprawy, faktury z naprawy i po ich weryfikacji ustalono koszt naprawy na kwotę 5522,46 zł brutto (4489,80 zł netto) i w dniu 10 grudnia 2015 r. pozwany dopłacił dalsze 2939,52 zł. Jak wskazał pozwany, razem wypłacono powodowi 8354,71 zł. Pozwany wskazał, iż koszt naprawy pojazdu został ustalony przez pozwanego na kwotę 5522,46 zł, albowiem w przedstawionej fakturze przez powoda został

zawyżony koszt roboczogodziny tj. 100 zł netto, podczas gdy uzasadnioną stawką na rynku jest stawka w kwocie 80 zł netto, zaś za wynajem pojazdu zastępczego uzasadniona jest kwota 2832,25 zł brutto, tzn. za najem za 30 dni przy stawce 65 zł netto (79,95 zł brutto), natomiast koszty holowania na odległość do 25 km rozliczone zostały wg średnich cen rynkowych ryczałtem w kwocie 125 zł netto (153,75 zł brutto).

(odpowiedź na pozew k.73-131)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 22 października 2015 r. miała miejsce kolizja drogowa, w wyniku której pojazd będący własnością J. i E. Ś. marki V. (...) nr rej. (...) 9JL2 uległ uszkodzeniu. Sprawcą tej kolizji był kierujący ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej posiadacz pojazdów mechanicznych w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Poszkodowani zgłosili szkodę pozwanemu, która została zarejestrowana pod numerem (...).

(okoliczności bezsporne)

Poszkodowani po zdarzeniu kolizyjnym zatelefonowali na policję, wzywając policję na miejsce zdarzenia, policja jednak nie przyjechała. W tym czasie na miejsce zdarzenia podjechał powód z lawetą i zaproponował pomoc. Poszkodowani sami nie wzywali lawety. Poszkodowani J. i E. Ś. w dniu 22 października 2015 r. skorzystali z usługi powoda polegającej na holowaniu uszkodzonego pojazdu V. (...) z miejsca zdarzenia.

(dowód: zeznania świadka E. Ś. oraz świadka J. Ś. k. 47-48)

Powód w dniu 24 października 2015 r. wystawił poszkodowanym fakturę Vat nr (...) na kwotę 328,90 zł brutto z terminem płatności do 7 listopada 2015 r. tytułem dojazdu z B. do K., załadunek oraz rozładunek, holowanie z K. z ul. (...) na ul. (...) oraz powrót z K. do B..

(dowód: faktura Vat nr (...) k. 14)

Umową cesji z dnia 22 października 2015 r. J. i E. Ś. scedowali swoją wierzytelność z tytułu zwrotu kosztów holowania pojazdu oraz faktury Vat nr (...), przysługującą im od pozwanego, na rzecz powoda.

(dowód: umowa cesji k. 15-17)

Pismem z dnia 24 października 2015 r. powód zwrócił się do pozwanego o zwrot kosztów holowania w kwocie 328,90 zł przedstawiając pozwanemu umowę cesji, upoważnienie do reprezentowania klienta oraz oświadczenie sprawcy zdarzenia.

(dowód: pismo z dnia 24 października 2015 r. k. 18)

Pismem z dnia 18 listopada 2015 r. pozwany poinformował powoda o przyznaniu na jego rzecz odszkodowania tytułem zwrotu kosztów holowania w wysokości 153,75 zł.

(dowód: decyzja z dnia 18 listopada 2015 r. k. 25)

Decyzją z dnia 9 listopada 2015 r. na podstawie oględzin uszkodzonego pojazdu V. oraz wyliczenia kosztów jego naprawy pozwany ustalił, że wysokość przeciętnych kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu wynosi 2582,94 zł.

(dowód: decyzja z dnia 9 listopada 2015 r. wraz z kalkulacją naprawy z dnia 4 listopada 2015 r. k. 21-24)

W dniu 16 listopada 2015 r. EurotaxGlass's (...) Sp. z o.o. na zlecenie powoda wykonał kosztorys naprawy uszkodzonego pojazdu V. (...), zgodnie z którym łączny koszt naprawy pojazdu oszacowano na kwotę 6334,63 zł.

(dowód: kosztorys nr (...) z dnia 16 listopada 2015 r. k. 29-33)

Za pomocą poczty elektronicznej powód w dniu 16 listopada 2015 r. przesłał pozwanemu sporządzony kosztorys do weryfikacji.

(dowód: korespondencja mailowa k. 28)

Poszkodowani J. i E. Ś. w dniu 22 października 2015 r. zawarli z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego nr 04/10/2015, której przedmiotem był najem samochodu marki F. (...) nr rej. (...) i trwał on do dnia 1 grudnia 2015 r., tj. 40 dni, przy stawce 110 zł za każdą rozpoczętą dobę wynajmu.

(dowód: umowa najmu pojazdu zastępczego z dnia 22 października 2015 r. wraz z załącznikami do umowy k. 38-40)

Umową cesji z dnia 1 grudnia 2015 r. J. i E. Ś. scedowali swoją wierzytelność o odszkodowanie z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego, przysługującą im od pozwanego, na rzecz powoda oraz upoważnili go do pobrania odszkodowania za wynajem samochodu.

(dowód: umowa cesji k. 46-48 oraz 43-44)

Powód w dniu 1 grudnia 2015 r. wystawił poszkodowanym fakturę Vat nr (...) na kwotę 10734,63 zł brutto (w tym 6334,63 zł tytułem naprawy pojazdu na podstawie kosztorysu nr (...) oraz 4400 zł tytułem najmu pojazdu zastępczego) z terminem płatności do 15 grudnia 2015 r.

(dowód: faktura Vat nr (...) k. 12)

Poszkodowani J. i E. Ś. w czasie likwidacji szkody w ich pojeździe nie posiadali innego samochodu i nie mieli środków pieniężnych na zakup nowego samochodu. Wynajęty przez poszkodowanych pojazd zastępczy służył do dojazdów do pracy oddalonych od domu o 15 km, robienia zakupów, wizyt u lekarza.

(dowód: oświadczenia poszkodowanych k. 41-42, zeznania świadka E. Ś. oraz świadka J. Ś. k. 137-138)

Pozwany decyzją z dnia 18 grudnia 2015 r. zweryfikował przedstawioną fakturę nr (...) do kwoty 5522,46 zł, tj. do wysokości zatwierdzonego kosztorysu, wskazując, iż koszt robocizny blacharsko-lakierniczej określony w fakturze został zweryfikowany z uwzględnieniem stawki za 1 roboczogodzinę poszczególnych operacji naprawczych w wysokości 80,00 zł netto, zaś ceny części uwzględnionych w fakturze oraz koszt materiałów lakierniczych uznane zgodnie z zamiennikami według kosztorysu, natomiast odszkodowanie z tytułu wynajmu pojazdu przyznane zostało w wysokości 2832,25 zł brutto za okres 30 dni jako okresu niezbędnego na zgłoszenie szkody, zatwierdzenie kosztów naprawy w oparciu o przedłożony kosztorys serwisu, fakturę za naprawę oraz czas niezbędny na przeprowadzenie naprawy pojazdu, weryfikując jednocześnie stawkę za 1 dobę wynajmu na kwotę 65 zł netto.

(dowód: decyzja z dnia 18 grudnia 2015 r. k. 85)

Koszty naprawy pojazdu z uwzględnieniem średniej stawki za roboczogodzinę w wysokości 95 zł za prace blacharskie oraz 100 zł netto za prace lakiernicze z wykorzystaniem nowych, oryginalnych części zamiennych przekraczają wartość pojazdu przed szkodą. Przedmiotowa szkoda winna być rozliczona jako szkoda całkowita tj. uwzględniająca różnicę wartości pojazdu przed (9200zł) i po szkodzie (3400 zł). Różnica ta wynosi 5800 zł. Naprawa pojazdu w oparciu o części używane oraz w oparciu o części alternatywne (zamienniki) nie pozwala na przywrócenie pojazdu do stanu jak sprzed szkody. Naprawa taka nie pozwala na pełne odzyskanie stanu technicznego, zdolności użytkowej i wyglądu estetycznego jakie pojazd posiadał przed wypadkiem. Celowy i ekonomicznie uzasadniony czas naprawy pojazdu winien wynieść 8-9 dni. Analiza procesu likwidacyjnego szkody wykazała, iż najem pojazdu zastępczego, którego czas trwania wynosił 40 dni był uzasadniony- tak długi czas najmu był wymuszony przewlekłym postępowaniem likwidacyjnym ze strony pozwanego. Ceny wynajmu pojazdów z segmentu B do którego zliczany jest pojazd marki F. (...) najęty przez poszkodowanych wynosił przy wynajmie powyżej 30 dni w miesiącach październik-listopad 2015 r. od 75 zł do 150 zł netto, średnia stawka to 112,5 zł. Koszty holowania na terenie K. winny być rozliczane według stawek ryczałtowych- stawka kształtuje się na poziomie od 120 do 250 zł netto, co daje średnią w wysokości 185 zł netto. W

przypadku rozliczania holowania z kilometra, stawka za 1 km wynosi od 3,5 do 4,5 zł netto plus dodatkowy koszt z tytułu załadunku i rozładunku pojazdu, który wynosi od 70 do 100 zł netto.

(dowód: opinia biegłego Sądu Okręgowego w Kielcach M. S. k. 160- 185)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne w części.

Stan faktyczny niniejszej sprawy jest bezsporny w zakresie samej zasady odpowiedzialności pozwanego, a także przeprowadzonej naprawy pojazdu przez powoda, faktu najmu pojazdu zastępczego, wykonania usługi holowania uszkodzonego pojazdu i przejścia wierzytelności z tego tytułu na powoda.

Pozwany kwestionował koszt naprawy pojazdu, koszt holowania pojazdu oraz zastosowaną stawkę dobową i długość uzasadnionego okresu najmu samochodu zastępczego.

W niniejszej sprawie bezsporne jest w szczególności, że pozwany na mocy umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zobowiązany jest do pokrycia szkody powstałej na skutek kolizji samochodowej z dnia 22 października 2015 roku w pojeździe marki V. (...) nr rej. (...) 9JL2 należącym do poszkodowanych J. i E. Ś..

Poza sporem jest fakt, iż pozwany ubezpieczyciel uznał za zasadny czas najmu pojazdu zastępczego w wymiarze 30 dni przy stawce 65 zł netto i wypłacił za ten okres odszkodowanie w wysokości 2398,50 zł, tytułem kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu wypłacił kwotę 5522,46 zł, zaś za koszty holowania wypłacił kwotę 153,75 zł, a w pozostałym zakresie odmówił wypłaty odszkodowania.

Spór natomiast dotyczył zasadności żądania kwoty 2988,82 zł, w tym kwoty: - 812,17 zł tytułem kosztów naprawy pojazdu, - 175,15 zł tytułem kosztów holowania, - 2001,50 zł tytułem kosztów wynajmu pojazdu zastępczego przez okres pozostałych 10 dni. W niniejszej sprawie sporna była również wysokość stawki najmu pojazdu zastępczego.

Według art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Tym samym odpowiedzialność pozwanego zakładu ubezpieczeń ma charakter pochodny w stosunku do odpowiedzialności ubezpieczonego i powstaje wówczas, gdy istnieje odpowiedzialność ubezpieczonego.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Natomiast art. 805 § 2 pkt 1 k.c. stanowi, że świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym - określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Stosownie do treści art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Natomiast wedle treści art. 363 § 1 i 2 k.c., naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

Zakres odszkodowania, wynikającego z przytoczonego przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c., nakazuje przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego, a oceny czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego należy dokonywać na podstawie

indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00, LEX nr 55515).

Stratą poszkodowanego w kolizji drogowej jest zmniejszenie się wartości pojazdu lub utrata jego wartości wskutek uszkodzenia lub zniszczenia. Osobnym następstwem zdarzenia szkodzącego pozostającym z nim w normalnym związku przyczynowym jest ponadto niemożność korzystania z rzeczy (samochodu), a zatem utrata jednego z trzech kluczowych uprawnień składających się na treść prawa własności. Ograniczenie lub wyłączenie tego negatywnego następstwa zdarzenia szkodzącego może nastąpić poprzez wynajem pojazdu zastępczego. Stąd też, wydatek na najem samochodu zastępczego (względnie zaciągnięcie zobowiązania z tego tytułu) wchodzi w zakres szkody komunikacyjnej, mieści się w pojęciu straty, o ile służy wyeliminowaniu niekorzystnych następstw niemożności wykonywania przez poszkodowanego prawa własności pojazdu, czyli jest ekonomicznie uzasadniony i celowy. (zob. w tej mierze uzasadnienie uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11).

W niniejszej sprawie z uwagi na rozbieżne stanowiska stron co do uzasadnionych kosztów naprawy Sąd dopuścił dowód opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej na okoliczność m.in. wykazania wysokości szkody, kosztów naprawy i czynników wpływających na te koszty, stanu pojazdu po zdarzeniu tj. jego wyglądu, wielkości uszkodzeń i zniszczeń, na okoliczność czy użycie do naprawy części zamiennych lub nieoryginalnych skutkuje utrzymaniem takich samych parametrów pojazdu jak użycie części oryginalnych, na okoliczność ustalenia uzasadnionych rozmiarami szkody kosztów naprawy pojazdu w tym niewygórowanych stawek za roboczogodzinę, uzasadnionego czasu trwania wynajmu pojazdu zastępczego i stawek za dobę wynajmu pojazdu z segmentu do jakiego należy pojazd uszkodzony jak też uzasadnionych kosztów holowania pojazdu uszkodzonego z miejsca szkody do zakładu naprawy powoda.

W złożonej opinii biegły z zakresu techniki samochodowej, ruchu drogowego, rekonstrukcji kolizji, wypadków i zdarzeń drogowych, wyceny wartości oraz kosztów i jakości napraw pojazdów samochodowych M. S. na podstawie dowodów zgromadzonych w aktach sprawy, materiałów znajdujących się w aktach szkody nr (...), systemu kalkulacji szkód A. oraz własnego doświadczenia ustalił, iż koszt naprawy pojazdu z uwzględnieniem średniej stawki za roboczogodzinę w wysokości 95 zł za prace blacharskie oraz 100 zł netto za prace lakiernicze z wykorzystaniem nowych, oryginalnych części zamiennych przekraczają wartość pojazdu przed szkodą, zaś przedmiotowa szkoda winna być rozliczona jako szkoda całkowita, tj. uwzględniająca różnicę wartości pojazdu sprzed szkody (9200 zł) i po szkodzie (3400 zł), gdzie różnica ta wynosi 5800 zł. Biegły opiniował, iż naprawa pojazdu w oparciu o części używane oraz w oparciu o części alternatywne (zamienniki) nie pozwala na przywrócenie pojazdu do stanu jak sprzed szkody, a naprawa taka nie pozwala na pełne odzyskanie stanu technicznego, zdolności użytkowej i wyglądu estetycznego jakie pojazd posiadał przez wypadkiem.

Biegły opiniował, że celowy i ekonomicznie uzasadniony czas naprawy pojazdu winien wynieść 8-9 dni, lecz analiza procesu likwidacyjnego szkody wykazała, iż najem pojazdu zastępczego, którego czas trwania wynosił 40 dni był uzasadniony, a tak długi czas najmu był wymuszony przewlekłym postępowaniem likwidacyjnym ze strony pozwanego.

Biegły wskazał, iż ceny wynajmu pojazdów z segmentu B, do którego zaliczany jest pojazd matki F. (...), najęty przez poszkodowanych, wynosił przy wynajmie powyżej 30 dni w miesiącach październik-listopad 2015 r. od 75 zł do 150 zł netto, a średnia stawka wynosiła 112,5 zł netto.

Biegły wskazał, iż koszty holowania na terenie K. są rozliczane według stawek ryczałtowych, a stawki te kształtują się na poziomie od 120 zł do 250 zł netto, co daje średnią w wysokości 185 zł netto, zaś w przypadku rozliczania holowania z kilometra, to stawka za 1 km wynosi od 3,5 do 4,5 zł netto plus dodatkowy koszt z tytułu załadunku i rozładunku pojazdu, który oscyluje w granicach od 70 do 100 zł netto.

Sąd podzielił opinię złożoną przez biegłego M. S., z uwagi na jej logiczność, spójność oraz fachowość w przeprowadzeniu i wyczerpujące odpowiedzi na postawione pytania. Sąd uznał za wiarygodne wnioski i ustalenia biegłego. W ocenie Sądu opinia biegłego jest jasna, pełna, rzetelna i zgodna ze stanem wiedzy technicznej, dlatego też zasługuje ona na uwzględnienie. Opinia była sporządzona w sposób profesjonalny, odpowiada wszelkim wymaganiom,

stawianym tego rodzaju dokumentom, uwzględnia cały materiał dowodowy. Wnioski płynące z tej opinii są jasne i nie budzą wątpliwości.

Podnieść w tym miejscu należy, że utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej uszkodzenia stanowi szkodę majątkową. Normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego w sytuacji jego uszkodzenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne m.in. na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu (tak w wyroku Sądu Najwyższego z 8 września 2004 r., IV CK 672/03, LEX nr 146324). Podobnie w uchwale z 17 listopada 2011 r. (III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28) Sąd Najwyższy stwierdził, że firma ubezpieczeniowa w ramach polisy OC sprawcy szkody ma obowiązek zwrócić poszkodowanemu wydatki na wynajęcie pojazdu zastępczego także wówczas, gdy uszkodzony czy zniszczony pojazd służył nie tylko do prowadzenia działalności gospodarczej, ale również do celów prywatnych. np. dojazdu do pracy czy dowiezienia dzieci do szkoły.

W przypadku, gdy naprawa pojazdu jest nieopłacalna (wystąpiła szkoda całkowita), odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego (tak uchwała Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III CZP 76/13).

Do niezbędnego okresu najmu pojazdu co do zasady zaliczyć należy okres od zdarzenia do wypłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela. Dopiero wówczas bowiem szkoda zostaje zlikwidowana, zaś sam uszczerbek w majątku poszkodowanego usunięty. W zasadzie przywrócenie stanu sprzed szkody następuje właśnie poprzez wypłatę odszkodowania i z tym momentem poszkodowany zyskuje możliwość nabycia nowego pojazdu i ustaje potrzeba korzystania z pojazdu zastępczego. Podkreślić również należy, iż okres od zawiadomienia o szkodzie do przyznania odszkodowania jest czasem, o którego długości decydują w zasadzie jedynie okoliczności leżące po stronie ubezpieczyciela. Poszkodowany nie ma wpływu na podjęcie przez niego decyzji co do spełnienia świadczenia odszkodowawczego, którego rozmiar ten wstępnie ustalił. Ewentualny zaś wpływ poszkodowanego na wydłużenie się czasu trwania postępowania likwidacyjnego ubezpieczyciel winien udowodnić, wskazując i udowadniając okoliczności, o których mowa w art. 17 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych.

Z przedstawionych wyżej przyczyn, rozmiar obowiązku odszkodowawczego ubezpieczyciela w zakresie refundacji kosztów najmu pojazdu zastępczego ogranicza moment wypłaty przez niego odszkodowania. Do tego momentu sięga najdalej normalny związek przyczynowy pomiędzy wynajęciem pojazdu a kolizją drogową. Zwyczajnym bowiem następstwem uszkodzenia pojazdu w stopniu czyniącym jego naprawę nieopłacalną jest utrata możliwości poruszania się nim oraz uszczerbek majątkowy przejawiający się w zmniejszeniu się majątku poszkodowanego o różnicę pomiędzy ceną rynkową pojazdu a wartością pozostałości. Dopiero likwidacja szkody (wyrównanie uszczerbku) umożliwia poszkodowanemu usunięcie stanu szkody poprzez zakup nowego auta. Dotyczy to sytuacji typowej. Może się tak zdarzyć, że potrzeba korzystania z pojazdu zastępczego ustanie wcześniej, a to wskutek posiadania przez poszkodowanego środków pieniężnych na zakup auta, zakup tegoż pojazdu, czy też korzystanie z drugiego samochodu. Jednak okoliczności te, jako tamujące roszczenie powoda, udowodnić winien pozwany ubezpieczyciel, zgodnie z ogólną regułą rozkładu ciężaru dowodu w procesie cywilnym (art. 6 kc).

Skoro szkoda w niniejszej sprawie była szkodą całkowitą, jak wskazał biegły w złożonej opinii, to uzasadniony jest czas najmu pojazdu zastępczego dopóki szkoda nie została zlikwidowana, o ile poszkodowany nie mógł szybciej nabyć kolejnego pojazdu lub naprawić uszkodzonego.

W niniejszej sprawie pozwany przyznał odszkodowanie za zniszczony pojazd dopiero w dniu 16 listopada 2015 r., w kwocie 2582,94 zł brutto, a dopiero po sporządzeniu przez powoda kalkulacji naprawy pozwany w dniu 9 grudnia 2015 r. zweryfikował wcześniejsze koszty naprawy do wysokości 5522,46 zł i dopiero dnia 10 grudnia 2016 r. przekazał dopłatę w wysokości 2939,52 zł brutto. Zatem w dniu 16 listopada 2015 r. szkoda nie została przez pozwanego jeszcze zlikwidowana w całości, a dopiero druga decyzja z dnia 9 grudnia 2015 r. pozwoliła na bardziej precyzyjne

określenie należnego odszkodowania, przy czym w dacie wydania decyzji z dnia 9 grudnia 2015 r. pojazd będący przedmiotem najmu był już zwrócony przez poszkodowanych powodowi (nastąpiło to 1 grudnia 2015 r.). Zatem do 1 grudnia 2015 r. najem był jak najbardziej zasadny, gdyż poszkodowani w dacie 16 listopada 2015 r. mieli przyznane przez pozwanego odszkodowanie w wysokości ok. 44% rzeczywistej wysokości szkody. Poszkodowani w sumie mieli potencjalnie prawo do wynajmowania pojazdu zastępczego przy szkodzie całkowitej do dnia 10 grudnia 2015 r., tj. wypłaty drugiej transzy odszkodowania, ale pojazd zastępczy oddali wcześniej, minimalizując wysokość szkody i obowiązku odszkodowawczego pozwanego.

Pozwany przyznał odszkodowanie w kwocie 2398,50 zł tytułem zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego za okres 30 dni przy stawce 65 zł netto (79,95 zł brutto). Tymczasem najem pojazdu zastępczego trwał od dnia 22 października 2015 r. do dnia 1 grudnia 2015 r., tj. 40 dni. Sąd uznał za zasadny najem przez okres 40 dni przy stawce 110 zł brutto, jak wskazywał powód, gdyż stawka ta jest nawet niższa od stawek, które wskazał biegły, a które obowiązywały w miesiącach październik-listopad 2015 r. przy najmie powyżej 30 dni i orzekł na rzecz powoda kwotę 2001,50 zł stanowiącą różnicę pomiędzy poniesionymi kosztami za najem, a kwotą rzeczywiście wypłaconą przez pozwanego.

Ponadto skoro pozwany wypłacił tytułem odszkodowania za koszty naprawy uszkodzonego pojazdu kwotę 5522,46 zł, a jak wskazał biegły szkoda była szkodą całkowitą, której wysokość ocenił na kwotę 5800 zł, powodowi, w ocenie sądu należy się różnica stanowiąca kwotę 277,54 zł.

Odnosząc się do kosztów holowania wskazać należy, iż Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić wiary dowodowi w postaci zeznań świadków E. i J. Ś., z których wynika, iż poszkodowani nie wzywali na miejsce zdarzenia lawety powoda. Powód sam pojawił się na miejscu kolizji i zaproponował pomoc, nie może więc w ocenie sądu żądać zwrotu kosztów dojazdu pojazdu holującego z siedziby firmy w B. do K. na miejsce zdarzenia, tym bardziej, iż nie udowodnił, iż faktycznie z B. przyjechał celowo do K. na ul. (...) (Kongresową) do pojazdu poszkodowanych z uwagi na kolizję.

Co do stawki za holowanie na terenie miasta, sąd oparł się na opinii biegłego, który wskazał, iż w przypadku rozliczania holowania z kilometra stawka za 1 km wynosi od 3,5 do 4,5 zł netto plus koszty z tytułu załadunku i rozładunku pojazdu, który oscyluje w granicach od 70 do 100 zł netto. Zatem stawka za załadunek i rozładunek w wysokości 100 zł zawarta w fakturze (k. 14) była odpowiednia, tak samo jak stawka 4,30 zł za 13 km (powrót z K.). Sąd uznał za zasadną stawkę 4,5 zł netto za 1 km za holowanie pojazdu z K. z ul. (...) (Kongresowej) do ul. (...) do zakładu naprawczego. Zatem za przejechane przez powoda 8 km należy się stawka 4,50 zł za 1 km, a nie 4,80 zł jak to ujął powód w fakturze, a więc łącznie kwota 44,28 zł brutto (4,50 x 8 x 23%).

Zatem powodowi na poczet faktury z k. 14 należała się kwota 123 zł brutto tytułem załadunku i rozładunku oraz 68,76 zł tytułem powrotu z K. do siedziby w B. i 44,28 zł tytułem holowania pojazdu – łącznie 236,04 zł. Biorąc pod uwagę wypłaconą przez pozwanego kwotę 153,75 zł z tego tytułu, sąd orzekł, iż powodowi należy się jeszcze kwota 82,29 zł (236,04 zł – 153,75 zł + 82,29 zł).

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 805 § 1 i 2 k.c. i art. 822 k.c. i art. 361 § 1 i 2 k.c. i art. 363 § 1 k.c. oraz art. 481 § 1 i 2 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2361,33 zł (2001,50 zł tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego, 82,29 zł tytułem należności z faktury z k. 14 oraz 277,54 zł tytułem kosztów naprawy), w pozostałym zakresie powództwo oddalając.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. w zw. § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015 r. poz. 1800 ze zm.) oraz w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015 r. poz. 1804 ze zm.), dokonując ich stosunkowego rozdzielenia. Na koszty procesu poniesione przez powoda w łącznej kwocie 2073 zł złożyły się: opłata sądowa od pozwu – 150 zł, koszty zastępstwa procesowego – 1200 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł, wynagrodzenie biegłego - 706 zł. Na koszty procesu poniesione przez pozwanego w łącznej kwocie 1923 zł złożyły się: koszty zastępstwa procesowego – 1200 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł oraz wynagrodzenie biegłego - 706 zł. Powód wygrał proces w 79% zaś pozwany w 21%. Tym samym powód powinien uzyskać zwrot kosztów procesu

w 79%, czyli w kwocie (...),67 (2073 zł x 79%), zaś pozwany powinien uzyskać zwrot kosztów procesu w 21%, czyli w kwocie 403,83 zł (1923 x 21%). Dlatego Sąd, dokonując stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu, ostatecznie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1233,84 zł (1637,67 zł - 403,83 zł).

SSR Paweł Rozpara